

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRIEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérrel csökkentve. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenki n t
k étszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10.489 sz

A Székely-Egyesület 1903. évi működéséről.

— Benedek Elek titkári jelentése. —

Ezen esztendőről való jelentésemet a pénztári könyvből vett szomorú adattal kell kezdenem: 150 munkakereső székely ember folyamodott segítségért az egyesülethez ebben az esztendőben, mind olyanok, kik heteken, sőt hónapokon át tartózkodtak Budapesten munkanélkül s kik az egyesülettől nyert segítséggel vagy visszautaztak szülőföldjükre, vagy itt maradtak s keresték tovább a munkát. Mindezeknek a segély-kérőknek az elnökség és a titkári hivatal ajánló-levelet is adott egyuttal, de a rossz gazdasági viszonyok következtében aránylag kevesen kaptak állandó munkát. E tényből is nyilvánvaló, hogy a székely nép nyomorúságán otthon, a szülőtte földjén kell segíteni; ott kellene oly gazdasági viszonyokat teremteni, hogy a nép megélhessen s ne kívánozzék idegenbe. Viszont az is igaz, hogy sokan keresik boldogulásukat idegenben, holott otthon is megkereshetnék a mindennapit. Állandó a panasz a Székelyföldön a cseléd- és munkás-kéz hiánya miatt s ugyanakkor a munka keresők egész serege kóborol itt Budapesten Egy-két embernek némi boldogulása tizet csábit fel Budapestre, hol a hazainál még nagyobb nyomorúság várja. Az egyesület a maga részéről az ő szükös anyagi erejével, csak pillanatnyilag enyhíthet egyesek nyomorúságán s többet alig tehet, minthogy ismételtén föl hívja a közfigyelmet a Székelyföldnek és népének súlyos természetű, a népet elzülléssel fenyegető bajokra. Vajha szívükre vennék intő szavunkat mindazok a tényezők, melyeknek módjukban, hatalmukban áll e bajoknak gyökeres orvoslása.

Egyesületünk a maga erkölcsi és anyagi erejéhez mérten ez évben is az alapszabályok megjelölte uton haladott. Az idegen földre való kivándorlás ellensúlyozására szolgált a Budapesti munkát keresők anyagi és erkölcsi támogatása s e címen 1100 koronát adtunk ki, jóllehet valóképpen csak a Kralóvánszky-féle alaphól nyert 800 korona segítség állott rendelkezésünkre. Mint az elmúlt években, ez évben is 800 koronát fordítottunk a bankházi Ács Károly-féle alapítványból a Székelyföldön szolgáló 20 férfi és nőcseléd jutalmazására, kik állandóan és hosszabb idő óta a Székelyföldön szolgálnak.

Itt Budapesten több száz székely iparos ifjút részesít az egyesület erkölcsi felügyeletben. Ezeknek a munkaadókkal szemben felmerülő érdekeit, ügyeit választmányunk fáradhatatlan tagja: **B o r s z é k y** Soma nyug. miniszteri tanácsos ur képviseli, ki valóban elévülhetetlen szolgálatokat tesz a székelységnek e téren is. Az er-

kölcsi felügyelet mellett szükség szerint anyagi támogatásban is részesítjük a fiatalokat, nemkülönben az iparművészeti iskolának is több jeles növendékét.

Kiterjedett figyelmünk a székelyföldi nép- és középiskolákban tanuló ifjakra is. Mint már évek óta, ez évben is ezer darab válogatott ifjusági könyvet osztottunk ki az öt székely vármegye népiskoláiban s ezer koronányi jutalom- és ösztöndíjat a székelyföldi közép- és polgári iskolák szégyensorsu és jó előmenetelű tanulóinak között.

Évről-évre nagyobb olvasottságnak örvend évkönyvünk, illetőleg naptárunk, melyet nagymérvű áldozattal tartunk fenn, potom áron hasznos olvasmányokat tartalmazó, tiz év terjedelmű könyvet adván a székely nép kezébe.

A tisztelt közgyűlés által a marosvásárhelyi ipar-muzeumnak eredeti rendeltetését betöltő feltételek mellett való eladására adott engedély alapján az eladás még nem történt meg, mert a marosvásárhelyi iparkamara az általa tervezett megvásárlástól visszalépett, időközben azonban felhatalmazásunknak megfelelően tárgyalást vetünk fel az eladás iránt Marosvásárhely városával s legujabban a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriummal is aziránt, hogy vagy adjon a muzeum célszerű kezelhetősére és iparoktatási célokra való fenntartására egyesületünknek megfelelő évi pénzsegélyt vagy hasonló feltételek mellett, mint ezt az iparkamara részére megállapítottuk, vegye át a muzeumot az állam tulajdonába. Ezek a tárgyalások még függőben vannak s ennél fogva kérjük a közgyűlést, méltóztatásuk ebbeli eljárásunkat jóváhagyólag tudomásul venni; az igazgató-választmány kötelességének ismervén azt, hogy a tárgyalások befejezése után a tett intézkedésekre a közgyűlés jóváhagyását kérje.

A múlt évi közgyűlés értelmében Marosvásárhelyen az ottani Székely-Társasággal kapcsolatosan úgynevezett Székelyirodát állítottunk fel, helyiséget adván ennek a tulajdonunkat tevő iparmuzeumi épületben. És az iroda, melynek működését egyesületünk jelentékeny anyagi segítségével tette lehetővé, már ez évben is hasznos szolgálatokat tett különösen a székelyföldi idegen forgalom emelése körül. A **S e b e s** Dénes és **L á s z l ó** Gyula urak által vezetett iroda az egész fűrdő-idény alatt készséges szolgálatára állott a távolabb vidékről nagyobb csoportokban Székelyföldre jött látogatóknak, programokat készített a Székelyföld különböző vidékeinek miként való látogatásáról s konstatalhatni, hogy ez évben legalább százezer koronával emelkedett a székely fűrdőkön a pénzforgalom.

Kezdetnek jelentős kezdet s egyesületünk a maga részéről azon munkál, hogy a kezdetnek méltó legyen a folytatása.

Természetesen föltette kívánatos volna, hogy a társadalom az eddiginél nagyobb érdeklődést tanúsítson egyesületünk iránt. Az egyesületek általános nyomorúságában osztozik egyesületünk is. A tagok száma mindössze tizzel szaporodott ez évben; két alapító és 8 rendes taggal s a meglevő tagoknak is egyrésze 5 koronányi tagsági díját sem fizeti. Jól tudjuk, hogy a magyar közeposztály áldozatkészsége sok irányban van igénybe véve, de azt is tudjuk, hogy sok haszontalanságra jut pénz az országban, miért hogy éppen véreink fölsegítésére nem jut pénz?

Nem állhattuk meg, hogy a kérdést föl ne vessük s ne kérjük egyesületünk lelkesebb tagjait, hogy a szent cél érdekében a maguk körében apostolkodjanak.

Ne hagyjuk elpusztulni a véreinkből való vért!

Benedek Elek.

Kisboltos és szövetkezel.*

Faluhelyen jó forgalmu üzletnek kell annak lenni, amelyben napi 10 korona bevétel folyik be és ha tekintetbe vesszük, hogy ezen kis boltok fő forgalmi cikkeit a petróleum, liszt, cukor, só, szóval olyan áruk képezik, amelyek ára határozott és épp úgy közsített, mint a szivaré, akkor tisztában lehetünk azzal, hogy annak a falusi kis boltosnak a napi jövedelme nem igen haladja meg a 60—70 fillért. Mindazonáltal mégis megél, sőt lassanként némi vagyonra tesz szert, mert kis viskójáért vagy semmi, vagy igen csekély bért fizet; árukészletét, melyet egy kis fali szekrényben tart és melynek értéke alig néhány korona, vasárnaponként a hátán hozza magával a városból. Tudja ő jól, hogy vevőinek mire van szükségük és bevasárlásaival csak a legszükségesebbek beszerzésére szorítkozik. De nem is támaszkodik kizárólag kis boltjának csekély jövedelmére, amelyben csak kora reggel és késő este van némi forgalom, hanem napközben más keresetforrás után néz. Például fát, marhát, baromfit, tollat, bőrt, gyümölcsöt, tojást vásárol, vagy becserele; aratáskor, répaszedéskor kiségitőnek, vagy felvigyázónak áll be, közvetíti a gabonakereskedő, mészáros és lókupec vételeit, a gazdaszteknek munkásokat szerez, esetleg a gyárban dolgozik, míg családja otthon a kertben, vagy a szántóföldön foglalatokodik és hihetetlenül csekély összeget ad ki ételmezési és ruházati költségekre. Így képes a falusi kis boltos megélni; innen is, onnan is csurran, cseppen valami és a végtelenül takarékos ember végre egy kis vagyonkának lesz urává.

Ezt látva a falu intelligenciája, azt hiszi, hogy a kis boltos üzletének parányi jövedelméből szerezte vagyonát és azt hiszi, hogy a nép zsirján él, hogy áru-uzsora segélyével boldogul. Ennek ellensúlyozására felállítják tehát a fogyasztási szövetkezetet. Csakhogy azt ám nem illenek holmi kis viskóban elhelyezni, szép, tágas, imponáló üzleti helyiséget bérelnék tehát, amelynek bérösszege évi 400—500 korona. A felsze-

*Ezen cikkely közlésére kereskedői részről kértünk fel. Azon megjegyzéssel közöljük azonban, hogy minden e cikkelyt pártoló és azzal ellenkező véleménynek is készséggel adunk helyet lapunk hasábjain. **S** így módot öhajtnak nyújtani a pro és kontra nyilatkozatokra, hogy a vármegyénk területén éppen folyamatban levő nagyobb arányu szövetkezési mozgalom a leghelyesebb irányt jó előre megismerhesse. **Szék.**

relés sem lehet rozoga, arra is ráköltnek vagy 500 koronát, az üzletben ácsorgó alkalmazottnak is kell vagy 800 korona évi fizetés. Aztán jönnek a mézesnyelvű utazók és a szövetkezetet az áruknak vagonszám rendelkezésére bírják rá. Megnyilatkoznak a szövetkezetet protegáló intelligencia igényei is; a jegyzőné ementháli sajtra vágyik, hozatnak hát vagy 20 kilót, abból elkel 1,5 kiló, a tisztelendő ur egy üvegecske konyakra, a tanítóé édes likőre, a postamesteré prágai sonkára, az állomásfőnökné kándirozott gyümölcsre, az óvónő kölni vizre, a tanító valódi jamaikai rumra áhítoznak, mindezekből tehát a szövetkezet jócskán rendel, az áru egy részét elköszölgatják, a nagyrésze azonban ott marad, romlik és pusztul. Így gazdálkodnak a szövetkezetek vezetői a nép kontójára és rövid idő múltán ott hever legalább 10.000 korona értékű, félig megromlott, nem kelendő áru és a befektetett, de holt tőke évi kamata 500 koronának felel meg. Mivel pedig a kelendő árut sem lehet drágán adni, mert akkor hogyan versenyeznének a kis boltossal, néhány év alatt a nagy költség és a veszteségek felemészítik az üzleti tőkét és a szegény paraszt pénze örökre odavesz.

Belátták ezt a szövetkezetek apostolai és az italmérésnek a szövetkezeti boltba bevezetése által igyekeznek a bajon segíteni és így ezen emberbaráti intézmények nemcsak vagyoniilag, de erkölcsileg is tönkre teszik a népet, eléggé tudott dolog lévén, hogy a pálinka sokkal több embert pusztít el, mint a világ összes bacillusai. Eddig a pap a szószéken, a tanító az iskolában óva figyelmeztette a népet az iszákosság káros következményeire, sőt a korcsmárosnak is gondja volt arra, hogy a paraszt ne igya le magát. Most a szövetkezeti korcsmában a lelkész áldása mellett folyik az italmérés; oltárrá lett a csapszék, gyónató székke (?) a szövetkezeti korcsmapad, korcsmárossá a lelkész. A paraszt bátran dözsölhet a szövetkezeti korcsmában akár hajnalig, felesége nem mer ezért zugolódni, habár magában elátkozza a népboldogítókat, de hangosan nem szól semmit, mert hiszen férje, az egyszerű paraszt, az urak közt mulatott s azok unszolására dözsölte el csekély keresményét.

A tanító pedig, aki könyvelője a szövetkezetnek, nem ér rá népnevelői hivatásának megfélelni, mert a szövetkezetben sok a dolog, árukat kell rendelni és átvenni, sőt kivált karácsonyt, mikor nagy a forgalom, a tanító maga is oda áll a pudli mellé és a népnevelő boltossá vedlik át. Ezt ám nagyon szeretik az iskolás fiúk, kedvükre hancurozhatnak az utcán, a tanítónak, — pardon: főkönyvelő urnak — kisebb dolga is nagyobb, lévén, hogysem az iskolával törődjek.

A kis boltos rövidre szabja az áruhitelt, de a szövetkezet boldog-boldogtalannak hitelez, amennyit csak akar, hogy nagy forgalmat érhesse el. Így szoktatja rá a szövetkezet a népet az adósságsinálásra és ebben a pap, tanító, postamester, gazdatiszt működnek közre. Aztán nem jó dolog hivatlanokra nagy vagyon kezelését bízni, könnyen megtántorodik az illető és észre sem veszi, amidőn sikkasztóvá válik.

De van a dolognak egy komoly árnyoldala nemzeti szempontból is. Azelőtt a felvidéken a kis boltos és a korcsmáros voltak a magyarság előőrsei, ezek tudomása nélkül semmi sem törtenhetett a faluban és ők informálták a hatósági közegeket arról a titkos aknamunkáról, amelyet a magyarellenes népámitók a nép körében folytattak. Most a nemzeti izgatások legalkalmasabb fészkevé a szövetkezeti boltok lettek. Itt maga közt van a nép, nem tudhatja meg senki, hogy miről tanuskodnak; itt folynak a pánszláv, dakoromán, zöldszász izgatások és az izgatók itt olvassák fel a népek az állameszme ellen izgatott újságok cikkeit. Német, cseh, szerb, tót kereskedők utazói révén csempésztetnek be a nép hazafias érzületét megrontó tanok és az állam-kormány nem veszi észre, hogy az állam által dédelgetett fogyasztási szövetkezetek nevelik a magyar állam ellenségeit.

Ezeknél fogva érkezett az ideje annak, hogy a szövetkezetet pártoló, magas állású egyének levonják tévedésük konzervenciáját és megszüntetve a szegény kis boltos ellen intézett agitációt, mondjanak le azon eszméről, hogy a népet a fogyasztási szövetkezetek felállítására segélyével lehet erkölcsi és anyagi bajaiból kiemelni. Alig hiszem, hogy a kormányt a fogyasztási szövetkezetek támogatásában az az intenció vezetné, amit egy szövetkezet papi vezetője előttem következőképp fejezett ki: „A nép nem volt megérve a jobbagyság megszüntetésére, de miután azt már visszaállítani nem lehet, a szövetkezetek útján kell a népet az urak gondnoksága alá helyezni!“. **B. S.**

Egyházi élet.

A róm kath. plebánia templom belső javítása és díszítésére adakoztak dr. Valentsik Ferencné önmagáé VII. sz. gyűjtőívén: Dürr Eliz 1 K, dr. Imreh Domokos 5 K, Florián Kristófné 4 K, Florián Kristóf 10 K, Orbán, Nagy és Tamás 2 K, Czippó István 2 K, Szabó Ödön 40 fillért, Solymossy Endre 2 K, Gergely János 1 K, Gál János utóda 1 K, Solymossy János 5 K, Mannheim József 1 K, ifj. Jakabos György 1 K, Huszár Lotti 1 K, Schubert János 1 K, N. N. 50 fillért, Matasic Theresz 3 K, Tibád Ignác 5 K (ígéretben még 15 K), Benedek, Nagy és Konrád 1 K, Betegh Pál 10 K, Fernengel Gyula 2 K, Schuller János 1 K, Tibád Lajos 1 K, Balássy Ignác 1 K, dr. Lengyel József 3 K, Zöld János 3 K, N. N. 1 K, Müller Károly 2 K, dr. Urbányi Istvánné 3 K, Fás Gyula 10 K, dr. Ráczkövy Sámuel 2 K, dr. Bodolla Gábor 2 K, dr. Valentsik Ferenc 50 K. Összesen: 137'90 fillér készpénzben és ígéretben. Jegyzett Szebeni Antal 50 K. Továbbá adakoztak Szeidel Zsuzsanna urnó 60 fillért, Becsek Aladár 10 K. Az I--VI közlemény szerint befolyt 1113 K, összesen 1261 K 50 fillér. Fogadják a nemes-szívű adakozók ez uton is hálás köszönetünket. Jung-Cseke Lajos, apátplebános, biz. elnök. Paschek Viktor, b. pénztárnok.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy

az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,

hogy a lap szélküldése fennakadást ne szenvedjen.

Külömfélék.

Ünnep után.

Jótettek üdve ringatott:
Irgalmasok és jók valánk.
Kit üldözött nyomor, a baj —
Védelmet és segélyt adánk.
A szép karácson elrepült...
Jövőben újból jöttesszünk.
Szegény, csak várd az ünnepet —
Meglátod, ismét jók leszünk...

Fülei Sz. Lajos.

— **Boldog új-évet** kívánunk m. t. olvasóink-, munkatársaink- és lapunk minden igaz barátjának!

— **Személyi hír.** Mosdósy Imre szolgálat-tételre berendelt vallás- és közoktatásügyi miniszteri kir. tanfelügyelő e hó 28-án városunkba érkezett s pár napig itt időzött, hogy vármegyénk kir. tanfelügyelői irodáját behatóan megvizsgálja.

— **Dúsgazdag köszöntelepek a Székelyföld közepén.** Míg a székelység boldogulásának kuforrásait keresik-kutatják a magyar állam részéről s megmentésére kormánybiztosság működik, addig maga az egyszerű, de szegénységében nagyobb alkotásokra képtelen székely nép sem marad tétlenül. Segíteni kíván önmagán. Kincsekben gazdag földjét fölássá és amit a felület szükön osztogat, bőven ontja azt a föld belseje. Székelyudvarhely, a Székelyföld metropolisa mellett, Márafalva székely kis falu határán, a héjjasfalva—székelyudvarhelyi vasut állomásától csekély 8 kilométernyi távolságban dúsgazdag köszöntelepre bukkantak a székelyek, ezek az élelmes, szívos kitartású emberek. Szakértők bírálata szerint — 47 körben a legjobb kőszent fedették föl, rendkívüli bő csiga- és a leg-erősebb palarétegek között. Igen ohajtandó volna, hogy a magyar földművelésügyi miniszterium főnhatósága alatt működő geologiai osztály szakértői melőbb kiszálljanak a Székelyföld megvizsgálására s a mellett, hogy más oldalról a föld felületén végzendő intenzívebb gazdálkodásra nagyobb összegeket fordítanak, betekintnének a mérhetlen kincseket rejtő hegyek belsejébe is. Ezen a téren kevesebb költséggel évszázakra kiható kenyeretadó munkával és nem henyeségre indító alamizsnával segí-

tenének az önértékes székelységen. Azonban a hazai és külföldi (Angol, Francia és Német) tőke bármikor dus kamatot hozna már most is, ha figyelmét e mesés kincseket rejtő földréz felé irányítaná. A törekvő székely atyafiak megbízása folytán, minden komoly érdeklődőnek válaszbélyeg csatolása mellett szívesen nyújt tájékoztatást a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatala Székelyudvarhelyt.

— **Törvényhatósági biz. tagválasztás.** Végh Mihály eltávozott és Daró Alajos meghalt törvényhatósági bizottsági tagok helyének betöltése céljából e hó 29-én Gálffy Kálmán székelykereszturi és Szabady Tivadar oklándi járási főszolgabírák elnöklété alatt történt meg a választás. Előbbi helyére Pálffy Jenő szolgabíró, utóbbira pedig Bene József lövétei közs. jegyzőt választották meg bizottsági tagnak.

— **Városi képviselőválasztás.** Városunk polgársága e hó 28-án legszentebb jogaival élve, megválasztotta kerületenkint képviselőit. A küzdelem szép és nemes volt, azonban minden oldalról példás rend uralkodott s rendezettség, vagy egyéb incidens nem fordult elő. A képviselőtestület nagyrésztben a régi maradt és csakis a szaporulattal jöttek be új tagok. A választást az első kerületben Dr. Damokos Andor elnök, vármegyénk alispánja nyitotta meg. Bizalmi férfiak: Janesó János, László Albert, Farkas Endre és Benedek Béla voltak. Beadtak 152 szavazatot, melyből Bartók István 65, ifju Balázs Ferenc 67, Csanády Zalán 131, Csillag József 142, Darvai Dániel 110, Fejes Aron 71, Ferenczy István 69, Dr. Kovácsy Albert 140, Molnár Károly 74, Orbán Gergely 69, Solymossy János 77, Soó Gáspár 112 szavazatot nyertek, mint rendes tagok, míg Péter József 109, ifj. Rájk József 87 és id. Dezsó Antal 58 szavazattal póttagoknak választottak. — A második kerületben Sándor Mózes kir. tanácsos nyug. tanfelügyelő elnöklété alatt folyt le a választás. Bizalmi férfiak pedig Gálffy Endre, Rápoli Károly, Daróczy Miklós és Holstein Simon voltak. Itt összesen 121 szavazatot adtak be és ebből mint rendes tagok: Barabás János (középső) 99, Betegh Pál 27, Daróczy Miklós 120, Hargita Nándor 80, Homolay Lajos 44, Dr. Mezey Ödön 103, Nagy János cipész 96, Dr. Nagy Sámuel 112, Pap Z. József 114, Solymossy Endre 109, Szabó Domokos h. városgazda 97, Szabó István (szombatfalvi) 103 és Tamás Albert 105 szavazatot kaptak. Póttagok: Fischer Ferenc 114, Dávid Gergely 113 és Sándor József (szombatfalvi) 105 szavazattal lettek. Most pedig ujonnan megválasztott és kiegészített képviselőtestület: „Munkára fel!“ Ez legyen a jövő jelszava. Soha sem pártédek, hanem a hamisítatlan és megalkuvást nem ismerő független közérdek lebegjen minden ügynél a képviselők szemei előtt. Pártatlanul, önzetlenül ítéljenek a közügyek felett s érdeklődjék mindenki egyenlő a karattal terhes anyagi viszonyok között élő, de a Székelyföld központján vezetésre is hivatott városunk ügyei iránt.

— **Alkapitány-választás.** A több mint egy év óta üresedésben volt rendőr-alkapitányi állást városunkban tegnap töltötték be, Ádám Albert vármegyei tb. főjegyző elnöklété alatt. Tíz pályázó volt s ezek közül egy kérését visszavonta és kilencet jelölt. A kijelölt bizottságban az elnökön kívül Gyarmathy Ferenc, Sándor Mózes, Soó Gáspár és Szombatfalvy Lajos voltak. Beadtak 42 szavazatot, melyből 29 Kassay F. Dezsőre és 13 Técsy Ferencre esett. E szerint tehát Kassay F. Dezső 16 szótöbbséggel Székelyudvarhely város rendőralkapitányának választott.

— **A polgári kör** karácson másodnapján megtartott koszoru-estélye ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben igen jól sikerült. Az összes bevétel mintegy 88 korona és tiszta jövedelem 44 korona, mely tekintve a csekély belépési díjat, fényes eredménynek mondható.

— **Halálozás.** Stolosesco Miklós helybeli kir. pénzügyőri főbiztos, illetve nejt szül. Ginzkey Irmát sulyos családi csapás érte; anyósa, illetve szeretett édes anyja: özv. Ginzkey Józsefné szül. Werner Hermina e hó 27-én reggel 4 órakor hosszas és kínos szenvedés után szeretetteljes életének 64-ik évében elhunyt Segesvárt, honnan hazaszállítván, hült tetemét 29-én d. u. 3 órakor általános részvét mellett helyezték örök nyugalomra a helybeli róm. kath. sirkertbe. Temetésén a pénzügyigazgatóság tisztviselő kara, a kir. pénzügyőrség és a helybeli cs. és kir. tisztikar teljes számban résztvett.

Igen tisztelt vendégeimnek ezuton kívánok
boldog uj-évet!

Mészáros Lajos borbély és fodrász Székelyudvarhely, Kossuth-utca 2. szám.

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy igen tisztelt vendégeimnek ezuton

boldog uj-évet

kívánjak. **Szabó Ödön** fodrász Székelyudvarhely, Kossuth-utca 7-ik szám.

Igen tisztelt vendégeimnek ezuton kívánok
boldog uj-évet!

Mészáros Zoltán borbély és fodrász Székelyudvarhely, Kossuth-utca 9. szám.

Egy csinos lakás kiadó

az Olajos udvaron, mely áll 3 szoba, konyha, kemma és jó száraz pincéből. Értekezhetni **Özv. Kertész Albert** nével.

Figyelmeztetés!

A helybeli „Zálogkölcson intézet és betéti pénztár” betéteseit figyelmeztetni kívánom, hogy nevezett intézet a betétek után a jövőre is 5 százalékos kamatot ad, de 1904. január 1-től a tőke kamatadót az illető betevő lesz köteles fizetni Igazgatósági határozat.

Biró Áron, aligazgató.

Teasütemények a legkülönbözőbb választékban úgy **pompás cukrászsütemények** is friss minőségben **állandóan** kaphatók: **Ernst György cukrászatában** Székelyudvarhely, Batthyány-tér 15. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Megjelent.

a „Hún-magyar rovás-írás”.

Ára: 30 fillér. Irta: **Vikár Béla**. Kapható: **Betegh Pál** könyv-, papir-, író- és rajz-szerkereskedésében Székelyudvarhelyt.

Pénzt, sok pénzt, havonként 1000 koronáig kerekre reshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül. Küldje be címét „E 452” jelleg alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur” Mannheim, Meerfeldstrasse No 44.**

Fogorvos Székelyudvarhelyt.

Dr Kovács Géza egyetemes orvostudor fog- és szájspecialista műterme Kossuth-utca 56. sz. alatt. Szerényebb viszonyok között levő vidéki földműveseknek foghuzásokat és más apróbb műtetteket 1 koronáért, teljesen szegényeknek pedig díjtalanul eszközöl.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Kiadó üzlethelyiség. Hat rak-tár, pince és padlás mellékhelyiségekkel, legjobb forgalmu helyen, 1904. évi március havától kezdve kiadó. Értekezni lehet: **Szenkovits János** utóda férfi- és női divatáru üzletében Székelyudvarhelyt.

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

Mint gyógyviz csodahatásu.

Kászoni Főkut.

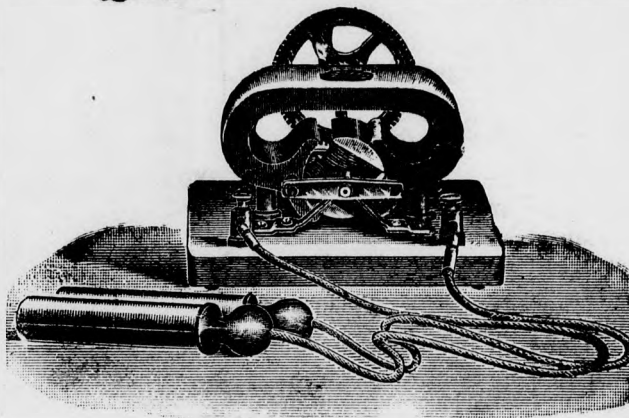
Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: **SENPÉTERY GERGELY** fűszer-, üveg-, porcellán- és diszmutáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15 szám alatt. — Üvegenkénti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Az élet megújítása és meghosszabbítása az eredeti amerikai „Elektrophor“-ral.

Villamos orvosi gyógyító-készülék magánhasználatra!
Villamosság az élet!!

A szenvedő, gyengélkedő és gyenge szervezete emberiség figyelmét felhívom arra, hogy ezt a villamos készüléket használja, mert az **Elektrophor** erősíti az idegeinket, megújítja a vérünket, élesíti az eszünket és az érzékeinket, a vér keringésének és idegrendszerünknek szabályos működését biztosítja és megóv bennünket minden betegségtől.

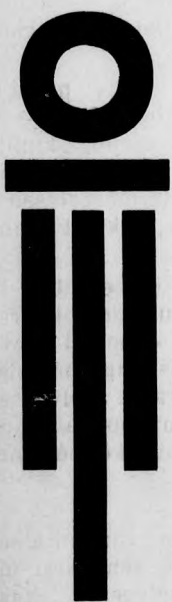
Bourg dr tanár, a párisi egyetem orvosi fakultásának tagja, az „Elektrophor“-ról a következőképpen nyilatkozott:

„Nemcsak köszvény, reumát, görcsöket, idegességet és asthmát gyógyítottak, vagy legalább is enyhítettek ezer meg ezer olyan esetben Elektrophorral, amelyben az orvosok tudománya csődöt mondott, hanem idegbetegségek, fejfájás, kólika, fülzúgás, álmatlanság, hipochondrikus állapotban levőknél, de különösen székrekedésben és aranyérbn szenvedők baja ellen alkalmazva, egy-néhány nap mulva, de sok esetben néhány óra mulva is csodálatos enyhülést észleltek. Fájdalmas női betegségekben szenvedők majdnem biztos enyhülést és gyógyulást nyernek. Áldott állapotban levő nők is sikerrel alkalmazhatják.” — **Nem romlik! — Örökké tart!** — Egy teljes kis készülék ára: tíz korona (gyenge szervezeteik részére). Egy teljes nagy készülék ára: 20 korona (idült betegek gyógyítására). — **Árjegyzék ingyen!** — A pénz előleges beküldése mellett szállítja az „Elektrophor Co. Limited” európai vezérképviselője:

Auffenberg József Budapest, VII., Huszár-u. 6.

Ujévi vásár!

A közelgő ujévi alkalomra igen szép és értékes ajándéktárgyak állanak a n. é. közönség rendelkezésére, u. m.:

Remek mesés, képes- és ifjúsági könyvek dus raktára. Disz- és ajándék-könyvek. Emlék-könyvek és disz-es naplók. Képes levelező-lap albumok.

Legfinomabb és divatos levélpapírok disz-es dobozokban. Papir- és írószer-ujdonságok. Disz-es tentatartók és finom különleges toll-szárak.

Értékes és olcsó toll-késcék. Női finom bőr kézitáskák. Divatos óra- és nyakláncok. Pénztárcák és pénzes erszények dus választékban.

Valódi kínai kézi- és diszlegetezők. Dohány-, szivar- és szivarka-tárcák finom bőr- és ujezüstből s más kedvelt anyagokból. Hegedük és hegedü-fölszerelések.

Hegedü- és citerahúrok. „Turull” szabadalmazott író-toll-betét. Disz-es kiállítású lámpa-ernyők. „Rapid” töltő tollszár. A legkülönbözőbb író-nok.

Magyar- és Tudományos Zseb-könyvtár teljes számban. Benedek Elek-féle Kis Könyvtár összes kötetei raktáron. Képes budapesti szá-kács-könyv.

Naptárak nagy választékban. Disz-es tárca-naptárak. Jegyzékkönyvek és üzleti könyvek. Ima- és énekkönyvek. Helybeli, művészi és alkalmi levelező-lapok.

Szent-képek dus választékban. Bárhol megjelent könyv- és zenemű itt az eredeti bolti, vagy a hirdettett leszállított ár mellett a legrövidebb idő alatt megkapható.

Az itti felsorolt és még igen sok raktáron levő ajándéktárgyak a legjutányosabb áron kaphatók:

BETEGH PÁL könyv-, papir-, író- és rajz-szerkereskedésében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15-ik szám alatt.